

Verbundkatalog Kalliope

Klaus Mann in het "Vlamkamp".

Mann, Klaus

Juli

Nutzungsbedingungen

Bei zahlreichen Dokumenten auf monacensia-digital.de sind die Urheberrechte bereits abgelaufen. Sie sind gemeinfrei und dürfen ohne weitere Rücksprache mit der Monacensia weiterverwendet werden.

Bei den Dokumenten, bei denen noch Urheberrechte bestehen, müssen für eine Weiterverwendung stets die Rechteinhaber*innen angefragt werden sowie eine Publikationsgenehmigung der Monacensia eingeholt werden. Das Zitatrecht bleibt hiervon unberührt.

Zur Erteilung einer Publikationserlaubnis wenden Sie sich bitte an:

Monacensia im Hildebrandhaus

Literaturarchiv

Adresse: Maria-Theresia-Straße 23, 81675 München

E-Mail: monacensia.literaturarchiv@muenchen.de

Terms of use

The copyrights for numerous documents on monacensia-digital.de have already expired. They are in the public domain and may be reused without further consultation with Monacensia. In the case of documents for which copyrights still exist, the copyright holders must always be contacted for further use and publication permission must be obtained from the Monacensia. The right to quote under copyright law remains unaffected by this. To obtain permission for publication, please contact:

Monacensia im Hildebrandhaus:

Literaturarchiv

Address: Maria-Theresia-Straße 23, 81675 München

E-Mail: monacensia.literaturarchiv@muenchen.de

Klaus Mann in het „Vlamkamp”

In Amsterdam was de atmosfeer drukkend. Natuurlijk was het goed om weer eens in deze stad te zijn, wier gastvrijheid ik gedurende de eerste jaren van het Hitler régime had genoten (van 1933 tot 1936) om het krachtige, actieve leven der stad weer gade te slaan en vast te stellen hoe merkwaardig snel zij zich van de wrede kwellingen der oorlogsjaren hersteld heeft. Maar om de een of andere reden stond de charme der zo bekende straten en grachten mij die morgen tegen. Kwam het enkel door de smorende hitte? Of was mijn depressie een gevolg van het nieuws dat ik juist door de radio gehoord had? Een „politieactie in Indonesië...” Het klonk dreigend en verontrustend. De bladen brachten kopjes over bombardementen en beschieting met machinegeweren uit vliegtuigen. Genoeg om de prachtigste zomerdag te bederven.....

Ik was dan ook blij, toen mijn vriend Jef Last

me opbelde en voorstelde dat ik hem een paar dagen naar het Vlamkamp in Ommen zou vergezellen. „Een prachtige dag”, zei ik, „ik heb nog nooit zo'n kamp gezien. Het belooft een interessante ervaring te worden.”

Het bleek dat het meer was. Ik was tamelijk neerslachtig toen ik de stad verliet, maar ik voelde me opgeknapt, rustiger en blijder na een verblijf van enkele uren daarginds bij de rivier en de bossen. Niet dat ik de hele tragedie van Java had vergeten! Als de neiging daartoe bij mij bestaan had, zou Jef Last het mij wel betelt hebben. In een korte rede, die hij voor de kampgemeenschap hield, legde hij nogmaals de nadruk op de ernst van de toestand. Maar hoe wel ik me volledig bewust bleef van de ernst en de dreiging der problemen, voelde ik mijn wanhoop en neerslachtigheid wijken. Het contact met zoveel gezonde, eerlijke jeugd, moest wel een bemoedigende, verfrissende invloed op mij hebben.

Ja, het was goed om te zien hoe die hard werkende, dappere jonge socialisten hun vakantie doorbrachten in zulk een ideale omgeving, het was goed om met hen in gesprek te komen en vriendschap met hen te sluiten. Velen van hen die ik ontmoette, hadden in de oorlogsjaren voor hun overtuiging moeten lijden, zoals bijvoorbeeld de kamp leider Tom Rot, die jaren in Duitse concentratiekampen doorbracht. Er waren jonge mannen bij, op wier lichaam de littekens van het sadisme der nazis nog zichtbaar waren. Maar nergens vond ik enig teken van ressentiment of zelfbeklag. De jonge mensen die zich om de Vlam groeperen hebben meer belangstelling voor de toekomst dan voor het

verleden, meer interesse voor herstel dan voor wraak.

En dezelfde mensen die, tijdens de Duitse bezetting, zo vaak blij gaven van een strijdbare liefde voor hun land, zijn nu de eersten om zich het ideaal van een algemene solidariteit te herinneren en het uit te dragen. Het is de eerbied van de Vlamredactie en de kampeiding hun zomerkamp tot een plaats van internationale ontmoeting te maken..... en inderdaad hebben vele buitenlanders hun weg gevonden naar deze idyllische nederzetting, zonder zich door de moeilijke vervoersomstandigheden in het na-oorlogse Europa te laten afschrikken. Er waren tamelijk grote groepen uit België en Tsjecho-Slowakije, met bovendien enkele vrienden uit Engeland en Zwitserland; ik maakte ook kennis met een echte Egyptenaar en had het plezier een van mijn eigen landgenoten te ontmoeten, een student en radio-correspondent uit New York.

Het was een levendig, kleurige groep, welke die morgen de hoogst interessante rede van mr. Van Tijn over „De vrijheidsbeweging in Indonesië” bijwoonde en tot diep in de namiddag de discussie voortzette. In de avond verzamelde de hele gemeenschap zich nogmaals in de grote tent om te luisteren naar de voordracht van Jeanne d'Arc door Nel Oosthout... een buitengewone prestatie waarbij deze geïnspireerde dynamische vrouw geheel alleen al de figuren van Shaws beroemde drama uitbeeldde. Mevrouw Oosthout heeft zeker reeds hier en in het buitenland vele triomfen gekend, maar nergens had zij een aandachtiger en ontvankelijker gehoor kunnen vinden dan die Vrijdagavond in de geheel gevulde, primitieve tent van het Vlamkamp.

Het was een merkwaardige avond, de climax en kroon van een dag, die mij steeds onvergetelijk zal blijven. Alvorens in te slapen op mijn brits, zeide ik mijn tentkameraad Tom Rot, dat ik hem zijn taak benijdde. Zeker moet het veel last en zorg geven, een zomerkamp van dergelijke omvang te leiden..... en het zo glad en op rolletjes te doen verlopen als Tom Rot het zo gewoontjes en als vanzelfsprekend doet. Maar hij vindt de beloning voor al zijn werk in de vriendschap en dankbaarheid dergenen voor wie hij werkt, waaronder ook zijn gast van één dag, die dit verslag wenst te besluiten met een oprecht:

dank aan het zomerkamp van „De Vlam” en zijn uitstekende leider.

KLAUS MANN.

BOEKBESPREKING

„Rollen en Ralien” door Josepha Mendels. Em. Querido's Uitgeverij, N.V., Amsterdam.

Zonder de literaire waarde van het werk en het talent van Josepha Mendels te kort te willen doen, kan men toch niet zonder meer dit boek positief beoordelen. Men vraagt zich af in hoeverre een werk als het onderhavige, verantwoord is tegenover de massa en of het enige opvoedende kracht bezit.

Dit laatste is zeer zeker niet het geval; figuren als Ralien kan men tegenkomen (minder opvallende uitgaven hiervan treft men dagelijks aan), maar zij staan toch altijd min of meer aan de grens van het normale.

De opvoeding van de hoofdpersoon, Ralien, die reeds vroeg haar „dubbelwezen” Ralien ontdekt (een splitsing, die in de jeugd meer voorkomt en meestal zonder veel moeite verdwijnt), heeft het proces, dat zich in dit boek voltrekt en eindigt met zelfmoord van Ralien op aandringen van Ralien, hoogstens versneld, zij is niet de oorzaak hiervan. De opvoeder van Ralien moge machteloos genoemd worden, schuldig is hij niet. Een zo uitgesproken aanleg kan men niet ongedaan maken, het enige wat men had kunnen bereiken was een vertraging te weeg brengen.

Dit boek is knap en raak geschreven, maar het is voor de gemiddelde lezer niet aan te bevelen door de vergiftiging, die er van uit kan gaan. Het is zeer zeker de moeite van het lezen waard, maar men hoede zich voor vereenzelviging met de hoofdpersoon. Dit geldt vooral voor hen, die nog in de puberteit of adolescentie verwijlen en gemakkelijk een soortgelijke aanleg bij zichzelf „ontdekken”. Diagnose stellen is zeer moeilijk en men loopt het niet denkbeeldig gevaar, dat

July 1947